

OBSAH

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	03
2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	04
2.1. Historie	04
2.2. Současnost	05
3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ	
3.1. Věcné	06
3.2. Životospráva	07
3.3. Psychosociální	09
3.4. Organizace	11
3.5. Řízení mateřské školy	13
3.6. Personální	14
3.7. Spoluúčasť rodičů	14
4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ	
4.1. Vnitřní uspořádání školy, složení tříd	14
4.2. Kritéria pro přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání	15
4.3. Charakteristika tříd	15
4.5. Zaměření tříd	15
4.6. Programy a dokumenty k zajištění kvality PV	16
5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROCESU	
5.1. Filosofie mateřské školy	18
5.2. Charakteristika ŠVP PV „Krok za krokem celým rokem“	19

5.3. Předpoklady klíčových kompetencí	19
5.4. Formy a metody vzdělávání	21
6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH	
6.1. Podzimní proměny	22
6.2. Co přináší zima	30
6.3. Co umí slunce	40
6.4. Léto, těšíme se na prázdniny	49
7. VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	58
8. VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ NADANÝCH	59
9. VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET	60
10. EVALUAČNÍ SYSTÉM	
10.1. Cíl evaluace	61
10.2. Zásady evaluace	62
10.3. Oblasti evaluace	62
10.3.1 ŠVP PV	62
10.3.2 Podmínky	63
10.3.3 Průběh vzdělávání	66
10.3.4 Výsledky vzdělávání	67

Mateřská škola Mokré Lazce, příspěvková organizace,
Hájová 271, 747 62 Mokré Lazce
IČ: 70981671
tel. 553 679 117, e-mail: ms.mokrelazce@seznam.cz

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název školy: Mateřská škola Mokré Lazce, příspěvková organizace

Adresa: Hájová 271, Mokré Lazce 747 62

Pevná linka: 553 679 117

Mobil: 731 461 471

E-mail: ms.mokrelazce@seznam.cz

www stránky: <http://msmokrelazce.cz/>

IČ: 70981671

Statutární zástupce: Helena Hružíková, ředitelka

Typ školy: Dvojtřídní s celodenním provozem

Kapacita školy: 53 dětí

Provozní doba: 6.15 – 16.00

Školní vzdělávací program: "**KROK ZA KROKEM CELÝM ROKEM**"

Zřizovatel: Obec Mokré Lazce

Adresa: Pavla Křížkovského 158, 747 62 Mokré Lazce

Telefon: 553 679 112

Starosta: František Šteyer

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

„KROK ZA KROKEM CELÝM ROKEM“

Č.j. MŠ-ML

zpracován na základě RVP PV č.j. 32 405/2004-22

vypracovala ve spolupráci s týmem pedagogických pracovníků:

Helena Hružíková, ředitelka školy

Platnost: od 25.8. 2015

Aktualizace: od 1.9. 2017

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1. Historie (ze zápisu z Kroniky MŠ)

„První mateřská škola v dějinách obce Mokré Lazce byla otevřena dne 1.prosince 1945 v budově nynější Základní školy a patřila tehdy pod ředitelství Obecné školy. První samostatné ředitelství MŠ vzniklo v roce 1950 a MŠ byla přestěhována do budovy nynějšího obecního úřadu. Při MŠ byla zřízena vlastní školní kuchyně. Mokrolazečtí občané však postavili svým nejmenším školou novou i s moderní školní jídelnou, která byla slavnostně otevřena dne 10. prosince 1973 pro 30 dětí předškolního věku. Od roku 1977 však kapacitně nestačila a jedna třída byla opět umístěna do budovy ZŠ.“

Dne 1. září 1996 nastoupily všechny děti do krásně zrekonstruované budovy MŠ pro dvě třídy. Od 1. ledna 2003 je MŠ spolu se ŠJ samostatným právním subjektem a pracuje jako příspěvková organizace.“

2.2. Současnost

Mateřská škola je umístěna v jednoposchodové budově. Z východní strany jsou dva vchody - do obecního bytu a **školní kuchyně**. Kuchyně byla zprovozněna v roce 1990 a poslední rozsáhlejší úpravy – dle Vyhlášky č. 107/2001 Sb. a č. 410/2005 Sb. o hygienických požadavcích na stravovací zařízení a Evropské směrnice č. 852/2004 na základě předběžného projektu - proběhly v roce 2007. V přízemí je kromě kuchyně sociální zařízení a **jídelna**. I zde, do jídelny, se vchází samostatným vchodem. Kuchyně, jejíž kapacita je stanovena na 150 obědů, vaří stravu pro děti ze zdejší základní školy, strážníky firmy Ulmer, zaměstnance obecního úřadu a důchodce. V této části je také šatna a sociální zařízení pro zaměstnance, sklad, úklidová komora. Tato část domu je podsklepená. Je zde umístěna plynová kotelna. V prvním patře je třípokojový byt patřící obecnímu úřadu.

Z východní strany budovy je dvojtřídní **mateřská škola** s vlastním vchodem. Její kapacita je stanovena pro 53 dětí. V přízemí jsou šatny pro děti obou tříd, I. třída a její sociální zařízení. Z vestibulu se vchází do kanceláře ředitelky a šatny zaměstnanců. Je zde také sklad lehátek a lůžkovin pro 1. třídu, šatna se sociálním zařízením pro zaměstnance a úklidová komora s pračkou.

V prvním poschodí je II. třída s vlastním sociálním zařízením, tělocvična a pracovna s interaktivní tabulí a logopedickým koutkem. Velká místnost před třídou slouží jako sklad pomůcek a také k relaxaci dětí, protože je zde umístěn bazén s míčky. Třídy jsou opticky rozděleny na část pracovní a část herní. Pracovní část slouží zároveň jako jídelna. Z jižní strany budovy je nově zrekonstruovaná školní zahrada. Mateřská škola se nachází v klidném prostředí rodinných domků. Sousedí se základní školou a jejím hřištěm a vytváří zázemí pro činnosti dětí obou škol. Vesnicí vede autobusová a vlaková doprava, což umožňuje dětem dostat se i do vzdálenějšího okolí.

3. PODMÍNKY KE VZDĚLÁVÁNÍ

3.1. Věcné podmínky

Prostory školy

Vzhledem k dětem

Prostory školy jsou vzhledem k počtu dětí dostatečně velké a odpovídají příslušným bezpečnostním a hygienickým předpisům. Uspořádání vyhovuje skupinovým i individuálním činnostem dětí. V každé třídě mají děti relaxační koutek. Hračky a pomůcky jsou snadno přístupné umístěním v otevřených skříňkách. Tělocvična v 1.poschodí slouží zároveň jako místnost k odpočinku dětí po obědě.

Vzhledem k pedagogům

Učitelky mají dobré podmínky pro nepřímou pracovní činnost (tvorba plánů, zajištění třídní agendy apod.) a odpočinek. V každé třídě je k dispozici notebook, laserová tiskárna je umístěna v kanceláři školy.

Materiální vybavení

Nábytek, zdravotně hygienické vybavení

Obě třídy jsou vybaveny kvalitním nábytkem, který odpovídá antropometrickým požadavkům. Umyvadla, toalety vyhovují potřebám dětí, jsou bezpečné, zdravotně nezávadné.

Hračky, pomůcky, knihovna, technika, nářadí, náčiní

Mateřská škola má dostatečně širokou nabídku hraček, kvalitních pomůcek, výtvarných a pracovních materiálů a materiálů pro různé námětové hry, pokusy a objevy. Vše je doplňováno podle potřeby. V literárních koutcích je dostatek dětských knih i časopisů. Učitelská knihovna je na dobré úrovni s dostatkem odborných aktuálních publikací. Tělocvičné nářadí je bezpečné a je téměř denně využíváno.

Úprava interiéru

Z velké části se děti samy podílejí na úpravě a výzdobě prostředí MŠ. Třídy jsou ozdobeny obrázky a výtvary dětí. Třídy jsou vybaveny novými koberci.

Vybavení exteriéru

Prostor školní zahrady je bohatě vybaven mobiliářem. Během celého roku jsou dětmi využívány průlezky, skluzavky, pískoviště s pergolou, houpadla, kolotoč, dřevěný vláček i zahradní domeček. V letním období využíváme k osvěžení mlhoviště a odpočívat mohou děti na nových pohodlných lavičkách.

Hygienické a bezpečnostní požadavky na provoz školy

Osvětlení tříd a vytápění vyhovuje platným předpisům. Každý den se dostatečně větrá, denně se provádí úklid všech prostor školy. Jsou vyměněna všechna okna a hlavně vstupní dveře, je vyřešeno zamykání a odemykání pomocí elektronického zámku. Celá budova je po rekonstrukci zateplena a má novou fasádu.

3.2 Životaspráva dětí

Kvalita stravy a kultura stolování

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava dle příslušných předpisů, je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována technologie přípravy pokrmů a nápojů. Je zajištěn dostatečný pitný režim v průběhu celého dne dítěte v mateřské škole, děti si mohou nápoj nalévat samy. Mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány tříhodinové intervaly. Děti do jídla nenutíme, ale snažíme se, aby všechno alespoň ochutnaly a naučily se tak zdravému

stravování. Respektujeme stravovací potřeby dětí s alergiemi. Děti jsou vedeny k samostatnému chystání a odnášení nádobí na určené místo. Snažíme se, aby děti stolovaly v kulturním prostředí, v klidu a pohodě.

Denní režim

Je zajištěn pravidelný denní řád, který je ale natolik flexibilní, že umožňuje organizaci činností dětí v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci. Tělocvična je využívána dle aktuální domluvy učitelek. Rodiče mají možnost přivádět děti do MŠ kdykoliv dle svých potřeb, po domluvě s pedagogem.

Pobyt venku

Děti jsou každodenně venku, vždy s ohledem na okamžitý stav ovzduší, či jiné přírodní překážky (inverze, mráz pod -10 stupňů, náledí, silný vítr, déšť apod.)

Zajištění pohybu a odpočinku

Během dne se střídají pohybové aktivity s relaxací, odpočinkem. Pohybové aktivity během dne: zdravotní cvičení, pohybové, hudebně-pohybové hry, tělovýchovné chvílky. Máme možnost využívat i sportovní areál v Mokřích Lazcích, fotbalové hřiště i cvičit na sportovních prvcích umístěných na zahradě ZŠ. K odpolednímu odpočinku využíváme prostor herny 1. třídy a tělocvičnu. Děti odpočívají podle individuální potřeby, nejsou ke spánku nuceny, ale musí zachovávat klid, aby nerušily ostatní kamarády, kteří mají potřebu spánku. Nespící děti mají možnost využít klidových činností - prohlížení knih, skládání puzzlí, kreslení, nebo navštěvují různé zájmové kroužky - Gymnastika, Flétnička (za úplaty), logopedická prevence, hravá angličtina a orientální tanečky (v rámci ŠVP).

Podpora zdravého životního stylu

Pedagogové jsou pro děti vzorem – nekouří, stravují se zdravě, dodržují pitný režim, mají dostatek pohybu.

3.3. Psychosociální podmínky

Kvalita prostředí

Všichni zaměstnanci školy vytváří dětem takové prostředí, aby se zde cítily spokojeně, jistě a bezpečně. Respektují individuální potřeby dětí.

Adaptace dětí a respektování přirozených dětských potřeb, rovnost v postavení dětí

Před nástupem do mateřské školy mají nové děti možnost prožít si jedno dopoledne spolu se svou maminkou. Tehdy se seznámí s učitelkami a provozními zaměstnanci, s prostředím MŠ, režimem dne, najdou si své místo u stolu i v šatně a umývárně. Spolu s maminkou si vyberou hračku nebo výtvarnou činnost, zacvičí si, zahrají pohybovou hru, nasvačí se a zapojí se do řízené činnosti. Maminky svým dětem pomohou s oblékáním na pobyt venku a při hrách na zahradě a před obědem se s námi rozloučí. Začátek školního roku je tak pro děti mnohem snazší. Adaptace nově příchozích dětí probíhá tak dlouho, jak je potřeba. U každého je to jiné. Všechny děti mají v naší škole stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti. Nikdo není znevýhodňován či zvýhodňován.

Osobní svoboda a volnost dětí je respektována do určitých mezí vyplývajících z řádu chování a norem, které jsou u nás stanoveny.

Pravidla soužití, komunikace

Děti jsou seznamovány s jasnými pravidly chování ve skupině tak, aby se ve třídách vytvořil kolektiv dobrých kamarádů, kde jsou všichni rádi. Pedagogové se snaží o nenásilnou komunikaci s dítětem.

Dbáme na osobní soukromí dětí - pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností, stejně tak i možnost soukromí při osobní hygieně apod. Pedagogové se dostatečně věnují vztahům ve třídě, nenásilně tyto vztahy ovlivňují prosociálním směrem (prevence šikany).

Podpora sociálního citění, vytváření vzájemných pozitivních vztahů

Péče o děti je podporující, sympatizující, počítáme s aktivní spoluúčastí dítěte při všech činnostech. Převažuje pozitivní hodnocení, pochvaly, podporujeme dítě nebát se, pracovat samostatně, důvěřovat si. V dětech rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu.

3.4. Organizace

Denní režim je uskutečňován pružně, vzhledem k proměnlivosti a variabilitě aktuálních podmínek a situací. Časy činností jsou orientační s tím, že učitelky aktuálně pružně reagují na momentální situaci a zájem dětí. Pevné časy jsou pro základní péči - dobu jídla a odpočinku z důvodu respektování biorytmu dítěte.

Organizace dne v MŠ:

6:15– 8:45	<i>Hry dle volby dětí – spontánní i řízené činnosti, pohyb aktivity V případě příznivého počasí mohou probíhat na zahradě mateřské školy</i>
8:45 –9:00	<i>Osobní hygiena, dopolední svačina</i>
9:00 - 9:45	<i>Komunitní kruh, didakticky zacílené činnosti a aktivity dětí řízené pedagogickými pracovníky, pohybová činnost, práce s integrovanými dětmi, příprava na pobyt venku</i>
9:45 -11:45	<i>Pobyt dětí venku, příp. náhradní činnost</i>
11:45 -12:15	<i>Oběd a osobní hygiena dětí</i>
12:15 -14:00	<i>Odpočinek a spánek respektující rozdílné potřeby dětí</i>
14:00 -14:30	<i>Tělovýchovná chvilka, odpolední svačina, osobní hygiena</i>
14:30 -16:00	<i>Volné činnosti a aktivity dětí řízené pedagogickými pracovníky, zaměřené především na hry, zájmové činnosti a pohybové aktivity dětí, individuální práce s dětmi. V případě příznivého počasí mohou probíhat na zahradě mateřské školy</i>

Využití tělocvičny:

Včelky : Po, Út ,St, Pá

Berušky : každý čtvrtek

Využití IT:

Dle potřeby po domluvě s ostatními pedagogy.

Scházení dětí:

Děti se scházejí od **6.15 hod. - 7.15.hod.** v jedné třídě a odpoledne od **15.15.hod. - 16.00 hod.**, před odchodem z MŠ, jsou spojeny ve druhé třídě. Důvodem je efektivní využití pracovní doby učitelek a co největší možnost jejich překrývání.

Spontánní, individuální a skupinové hry:

Jsou zařazovány ráno i odpoledne a také v případě nepříznivého počasí místo pobytu venku.

Komunitní kruh:

Má své místo před svačinou nebo před řízenými činnostmi po svačině.

Činnosti řízené pedagogem:

Tyto činnosti se prolínají se spontánními hrami. Jsou vedeny nenásilnou formou, tematicky jsou rozpracovány ve třídních vzdělávacích programech. Poměr spontánních a řízených aktivit je vyvážený. V programu se střídají činnosti klidové a aktivní, děti mohou pracovat svým tempem, činnosti jsou nabízeny v různé náročnosti. Učitelky pracují s dětmi ve skupinách i individuálně. Metody a formy práce jsou voleny tak, aby vedly děti k aktivitě, samostatnosti, rozvoji tvořivosti, experimentování a fantazie.

Pohybové aktivity:

Denně je zařazováno zdravotní cvičení a tělovýchovné chvílky s prvky jógy, alespoň 1x týdně řízená pohybová aktivita v tělocvičně. V letním období využíváme hojně školní zahradu. Pohybové aktivity jsou prováděny i v náhradních činnostech, když je špatné počasí.

Pobyt venku:

K pobytu venku je využíván převážně prostor školní zahrady. Je vybavena pérovými houpačkami, průlezkami se skluzavkami, šplhadly a hrazdami, visutým mostem, kolotočem a lavičkami - vláčkem. Součástí jsou dvě pískoviště. Děti mohou využít k pohybu odrážedla, i svá jízdni kola a koloběžky. Travnatá plocha je vhodná k pohybovým hrám. Délka pobytu venku se řídí počasím a ročním obdobím. V jarním, letním se většina činností uskutečňuje na školní zahradě. Děti jsou denně dostatečně dlouho. Zahrada je udržovaná s ohledem na alergiky, tzn., že je pravidelně sečena tráva. Sledujeme informace o pylech a inverzi. Podle zjištění omezuje pobyt venku.

3.5. Řízení mateřské školy

Ředitelka školy řídí pracovníky školy a koordinuje jejich práci. Vystupuje v právních vztazích jménem školy. Spolupracuje a jedná se zřizovatelem, státní správou, základní školou, odborníky. Pedagogové tvoří tým, který spolupracuje a podílí se na životě školy. Každý pracovník má pracovní náplň, která přesně stanovuje jeho povinnosti a pravomoci. Ředitelka se snaží vytvářet klidnou atmosféru, respektovat názory zaměstnanců. Rozhoduje v plném rozsahu o provozních a organizačních otázkách činnosti školy. Funguje informační systém – nástěnky, ústní podání, e-mail, webové stránky. Organizace výchovně vzdělávacího procesu se řídí platnými právními předpisy, vnitřním řádem školy a školním vzdělávacím programem.

3.6 Personální zajištění

V MŠ pracují 4 pedagogické pracovnice, které mají předepsanou kvalifikaci a chuť. Ředitelka se stará o profesní růst svých zaměstnanců. Všechny pedagogické pracovnice pokračují ve vzdělávání formou účasti na vzdělávacích akcích DVPP, studiem nové literatury a konzultacemi na pedagogických radách.

Služby učitelů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče o děti. Je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů každý den a v každé třídě minimálně v rozsahu dvou a půl hodin (zejména při didaktiky zaměřených činnostech, pobytu venku, hygieně, stravování a sebeobsluže).

Na základě získaných odborných znalostí poskytujeme poradenství v rámci školy. Specializované služby pro naše děti zajišťují: Pedagogicko-psychologická poradna v Opavě, SPC, pediatr, psychiatr, logoped.

3.7 Spoluúčast rodičů

Mezi rodiči a školou se snažíme o vytváření partnerských vztahů, kde převažuje důvěra, empatie, tolerance, solidarita, vzájemná pomoc a podpora. Osobní údaje dětí a rodičů jsou považovány za důvěrné a tak je s nimi nakládáno. Podporujeme rodinnou výchovu a pomáháme rodičům v péči o dítě – konzultace, přednášky, zprostředkování spolupráce s odborníkem, zapůjčení literatury. S rodiči probíhá spolupráce formou denních individuálních konzultací. Rodiče mají možnost vstoupit do školy a třídy kdykoliv během dne, přivádět dítě po dohodě s učitelkou. Spolupracují při plnění TVP formou plnění drobných úkolů s dětmi (najít informace, donést obrázky, předměty, vytvořit, zaznamenat apod.). MŠ organizuje pro rodiče třídní schůzky s ukázkou práce dětí, konzultace, slavnostní akce. V mateřské škole funguje informační systém – webové stránky, e-mail, nástěnky, letáky, ústní podání. Je využíváno Mokrolazeckého zpravodaje a kabelové televize.

4.ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

4.1 Vnitřní uspořádání školy, složení tříd

Mateřská škola je dvojtřídní s kapacitou 53 dětí. Ve třídě Berušek se vzdělávají děti od 2 - 4 let. Třída Včelek je určena starším dětem 4,5 - 6,5 letým.

4.2 Přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání

O přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání rozhoduje ředitelka mateřské školy za podmínek stanovených § 34 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a při přijímání postupuje podle správního řádu (§ 165 odst. 2 písm. b) školského zákona).

Přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání se řídí podle kritérií stanovených ředitelkou školy.

Rodiče jsou včas informováni na webových stránkách, v kabelové televizi i oznámením na nástěnce v MŠ.

4.3 Charakteristika tříd

V obou třídách rozvíjíme zdravý citový, rozumový a tělesný vývoj dětí. Vedeme je k osvojení základních pravidel chování, životních hodnot a mezilidských vztahů. Vytváříme u dětí základní předpoklady pro pokračování ve vzdělávání na základní škole. Pomáháme vyrovnávat nerovnoměrnosti vývoje dětí před vstupem do základního vzdělávání a poskytujeme speciálně pedagogickou péči dětem se speciálními vzdělávacími potřebami a s odloženou školní docházkou. Snažíme se dávat dětem dostatek podnětů k získávání znalostí a dovedností a podporujeme u dětí radost z objevování zákonitostí a krás světa i života kolem sebe.

4.4 Zaměření tříd

Program ve třídě Berušek je orientován na bezproblémovou adaptaci nejmladších dětí. Seznamujeme děti s prostředím MŠ, s kamarády a s pravidly soužití. Respektujeme přitom individuální zvláštnosti každého dítěte, jeho individuální potřeby, zájmy a možnosti.

Třída Včelek je zaměřena na osvojování si základů klíčových kompetencí, které jsou předpokladem pro celoživotní vzdělávání. Umožňuje osobnostní rozvoj každého dítěte, nabízí prostor pro utváření citových vztahů mezi dětmi, rozvíjí samostatnost v sebeobsluze, v komunikaci. Činnosti jsou zaměřeny mimo jiné také na předčtenářskou a předmatematickou průpravu, rozvoj řeči, na upevnění soustředění a vytrvalosti k dokončení úkolu atp.

4.5 Programy a dokumenty k zajištění kvality PV

Minimální preventivní program

Cíl: vést děti ke zdravému způsobu života, k ochraně jejich zdraví a bezpečnosti,

k rozvoji komunikativních dovedností

Jde o výchovu dětí ke zdravému životnímu stylu o jejich osobnostní a sociální rozvoj, rozvoj jejich komunikativních dovedností a k ochraně jejich zdraví, bezpečnosti a prevenci úrazů. Základním předpokladem úspěšnosti je komunikace, kooperace a pozitivní klima ve škole. Součástí je i dopravní výchova.

EVVO - Environmentální výchova, vzdělávání a osvěta

Cíl: vytvářet pozitivní postoje k životnímu prostředí, k úctě k životu ve všech formách, znalost a péče o životní prostředí kolem nás. Probouzet zájem o přírodu a vše živé,

vnímat v souvislostech, ve vzájemné harmonii používat cit i rozum a chovat se odpovědně ke světu, lidem a přírodě.

Předčtenářská gramotnost

Vyjasnění pojmu: zahrnuje vše související s přípravou na čtení a psaní.

Jde o rozvoj řeči, pozornosti, paměti, zrak. a sluch. vnímání, představivosti a vizuomotoriky, prostorové a PL orientace - poznávání a chápání slov - kniha, strana, příběh, číst, slovo, abeceda, nadpis, kapitola apod.

Pedagogové se zaměří na rozvoj předčtenářských dovedností dětí všech věkových kategorií. Do vzdělávací práce budou zařazovány činnosti jazykového, literárního a grafomotorického charakteru. Dítě je vedeno k tomu, aby umělo pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno, dovedlo verbálně komunikovat, rozumělo slovům a výrazům, aktivně si rozšiřovalo svůj slovník, mluvilo gramaticky správně, umělo své myšlenky, pocity a nálady formulovat do vět. a vyslovovalo jasně a zřetelně.

Prevence sociálně - patologických jevů

Cíl: vést děti ke zdravému způsobu života, k ochraně jejich zdraví a bezpečnosti,

k rozvoji komunikativních dovedností

- zvýšit informovanost dětí o možném nebezpečí při kontaktu s nežádoucí osobou
- informovat děti přiměřeně věku o nebezpečí drogové závislosti (cigarety, alkohol, kontaminace použitými injekčními stříkačkami)
- ovlivnit postoje dětí k sobě samým, vést děti k rozpoznávání šikany
- nácvik sociálních dovedností ve skupině
- vedení dětí a seznamování se zásadami zdravého životního stylu
- ve spolupráci s rodiči vhodnou organizací dne omezit nežádoucí vliv médií

Informační gramotnost

Cíl: je seznámit děti se základními informačními technikami a možnostmi jejich využití. Do vzdělávací práce budou zařazovány činnosti podporující práci

s encyklopediemi, počítačem, internetem a interaktivní tabulí, i aktivity související s předáváním informací pomocí pošty, telefonů apod. Děti povedeme k tomu, aby věděly, kde lze informace vyhledat - knihy, počítač, internet, televize, rozhlas - a jakou formou je předávat - písemnou, telefonickou, ústní. Minimálně jednou týdně budou děti skupinově pracovat na interaktivní tabuli.

5.CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

5.1 Filosofii naší mateřské školy

je rozvíjet samostatné a zdravě sebevědomé děti cestou přirozené výchovy. Chceme být školou, kde se cítí děti šťastně a spokojeně.

Způsoby, kterými toho chceme dosáhnout:

- **individuálním přístupem**

Zabezpečujeme rozvoj jedinečné osobnosti dítěte uspokojováním jeho potřeb a rozvíjením jeho schopností. Zajišťujeme zdravý fyzický, psychický a sociální rozvoj dítěte v souladu s jeho současnou i budoucí sociální rolí.

- **spolupráci s rodinou.**

Ctíme, že základem ve výchově dětí je rodina. Naším cílem není vytvarovat dítě do předem připraveného modelu, ale umožnit mu být jedinečnou neopakovatelnou bytostí.

- **příkladem osobnosti učitelky svým jednáním a vystupováním**

Učitelka pomáhá vytvářet pocit životní jistoty každého dítěte, se kterým se pak dítě vydává za dalším poznáváním světa. Využívá svých odborných znalostí, citlivého a laskavého přístupu, který vychází z porozumění dítěte a schopnosti empatie

5.2 Charakteristika ŠVP PV „**KROK ZA KROKEM CELÝM ROKEM**“

- vychází z RVP PV a je závazným dokumentem pro tvorbu TVP
- je výsledkem týmové práce učitelek
- umožňuje pedagogům v jednotlivých třídách pracovat samostatně, tvořivě s uskutečňováním svých nápadů a s uplatněním své odborné způsobilosti

Na co je kladen důraz:

- Na tvořivost pedagoga při uplatňování vzájemného propojení vzdělávacích oblastí při vlastním plánování denní vzdělávací nabídky dětem
- Na uplatňování hlavní vzdělávací metody, kterou je pro děti **hra** nebo jiná pro ně zajímavá činnost
- Na aktivitu dítěte prožitkovým učením s posilováním dětské zvědavosti a objevováním světa kolem nás
- Na emoční prožitky dětí před získanými výsledky v řízených činnostech
- Na spojení vzdělávacích témat se životem a s učením nápodoby v praktickém životě
- Na realizování evaluačních analýz obsahu, metod a forem denní nabídky činností dětem
- Na spoluúčast s rodinou zajišťující pohodovou atmosféru navozující klima důvěry mezi rodiči, školou a dětmi

5.3 Předpoklady klíčových kompetencí

vytvořených na konci předškolního období (dle individuálních možností)

- **kompetence k učení** – objevuje a všímá si souvislostí, experimentuje, zkušenosti uplatňuje v praxi, má elementární poznatky o lidech-kultuře-přírodě, učí se s chutí nejen spontánně, ale také vědomě
- **kompetence k řešení problémů** – všímá si a řeší problémy, menší problémy řeší samo bez pomoci dospělého, používá pokus a omyl-experiment, využívá matematických a logických představ, ví, že může svou snahou a iniciativou situace ovlivňovat
- **komunikativní kompetence** – ovládá řeč, vyjadřuje své myšlenky, reaguje na slovo, vede smysluplný dialog, dokáže vyjádřit i své pocity, komunikuje verbálně i nonverbálně, ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní, pracuje s knihami-počítačem-telefonem
- **sociální a personální kompetence** – umí si vytvořit a vyjádřit svůj názor, chápe, že má odpovědnost za své jednání, rozpozná nevhodné chování, je empatické, k neznámým lidem a situacím je obezřetné, umí být tolerantní k odlišnostem jiných lidí, konflikt řeší dohodou ne agresí, neubližuje-neponižuje jiným
- **činností a občanské kompetence** - učí se plánovat-organizovat-řídít-hodnotit hru, rozpoznává své silné a slabé stránky, respektuje společná pravidla soužití ve třídě i společnosti, odhaduje riziko svých nápadů, zajímá se o druhé, má představu o tom, co je a není v souladu s normou společnosti, environmentální pojetí-chráníme přírodu...

5.4 Formy a metody vzdělávání

Vzdělávání dětí je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou. Hlavní činností je **hra** - tvořivá, námětová, dramatizující, pohybová, taneční, didaktická ve formě individuální, skupinové, frontální, řízené i spontánní. Specifickou formu představuje didakticky zacílená činnost, ve které pedagog s dítětem naplňuje konkrétní vzdělávací cíle pomocí záměrného a spontánního učení. Toto učení je založeno na aktivní účasti dítěte - na smyslovém vnímání, na prožitkovém a interaktivním učení. Omezujeme učení předáváním hotových poznatků a slovních poučení. Naším cílem je, aby děti dospěly k pochopení nebo řešení přemýšlením, experimentem, vlastním úsudkem. Stále máme na zřeteli, že vzdělávání je pro dítě činností přirozenou, avšak pro pedagoga cílevědomou a prostředky vzdělávání jsou nejen činnosti, ale také vzory.

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

- je rozpracován do 4 integrovaných bloků dle ročních období
- každý celek je rozdělen na tematické části, které si pedagogové rozpracovávají do třídních vzdělávacích programů.
- časový plán je volně přizpůsobitelný, podle potřeby se může měnit. To znamená, že tematické celky i jejich části je možno průběžně doplňovat a obohacovat dle zájmu dětí a aktuálního dění v mateřské škole, popř. mohou být nahrazovány i jinými.
- je dokumentem otevřeným, který na základě evaluačních činností bude možno dotvářet jej, doplňovat.

6.1 PODZIMNÍ PROMĚNY

Charakteristika integrovaného bloku:

- seznámení s prostředím MŠ – třídy, šatny, sociálního zařízení, kuchyně, zahrady, okolí
- znalost svého jména, názvu třídy, jména kamarádů, své značky, jména učitelek
- rozvíjení kamarádských vztahů, podporovat zájem dětí dovědět se něco nového o svých kamarádech, o jejich zájmech
- poznávání pedagogických a provozních pracovníků,

- zjišťování úrovně sebeobsluhy a hygienických návyků, jejich rozvíjení, poznávání předmětů denní potřeby
- osvojování běžných pravidel společenského chování - pozdravit při příchodu i odchodu, poděkovat, omluvit se
- přijímání pravidel v herních situacích a přivýkání základním normám
- rozvíjení schopnosti samostatného vyprávění svých zážitků
- seznámení s denním režimem, časovou posloupností jednotlivých činností – co kdy v MŠ děláme
- péče o společné hračky a zařízení – šetrné zacházení, úklid
- charakteristické rysy podzimní přírody, její estetické vnímání, ochrana, poučení, proč ji neničit
- co je to „babí léto“
- pozorování sklizně na polích, v zahradách, seznámení s plody stromů a keřů, význam ovoce a zeleniny, hygien. návyky spojené s jeho požíváním
- listnaté stromy a jejich poznávání, sběr přírodnin
- zvyky a obyčeje spojené s podzimem (Martin na bílém koni)
- pozorování změn v přírodě způsobené vlivem člověka v kladném i záporném smyslu
- sledování změn počasí, ochlazování (chladný déšť, studený vítr), oblékání , možnost vytváření kalendáře počasí
- podzimní práce na zahradách – náradí, naše zapojení, význam, ekologické zaměření – shrabování listí, co se děje v kompostu
- spolupráce kamarádů při pouštění draka, podzimních hrách, činnostech
- příprava zvířátek na zimní spánek

6.1.1 Dítě a jeho tělo (oblast biologická)

Dílčí vzdělávací cíle (*co pedagog u dětí podporuje*)

- uvědomění si vlastního těla

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojování si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody

Vzdělávací nabídka (*co pedagog dítěti nabízí*)

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrožících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí

Očekávané výstupy (*co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže*)

- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu ve skupině dětí (užívat různé náčiní, zvládat překážky, pohybovat se v prostoru zahrady, pískoviště)
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)

- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru

6.1.2. Dítě a jeho psychika (oblast psychologická)

Jazyk a řeč

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dětí podporuje)

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- chápat slovní vtip a humor

- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- utvořit jednoduchý rým
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- námětové hry a činnosti

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit

- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer,
- jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase

Sebepojetí, city a vůle

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

- získání relativní citové samostatnosti
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí MŠ
- spontánní hra
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- hry na téma rodiny, přátelství apod.
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zlobu, údiv, vážnost apod.)

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost)

6.1.3. Dítě a ten druhý (oblast interpersonální)

Dílčí vzdělávací cíle *(co pedagog u dítěte podporuje)*

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem

Vzdělávací nabídka *(co pedagog dítěti nabízí)*

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- aktivity podporující sblížení dětí
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

Očekávané výstupy *(co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)*

- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla

6.1.4 Dítě a společnost (oblast oblast sociálně-kulturní)

Dílčí vzdělávací cíle (*co pedagog u dítěte podporuje*)

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané

Vzdělávací nabídka (*co pedagog dítěti nabízí*)

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích

Očekávané výstupy (*co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže*)

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými a s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu,

- spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody

6.1.5. Dítě a svět (oblast environmentální)

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte
- před jeho nebezpečnými vlivy rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově)
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)

- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

1.2 CO PŘINÁŠÍ ZIMA

Charakteristika tematického celku:

- příprava na Advent, Vánoce, zvyky, obyčeje
- příprava oslav svátku sv. Mikuláše (odkud se vzalo uhlí – vznik, účel, význam)
- výzdoba MŠ, výroba vánočních ozdob, dárku, pečení vánočního cukroví, perníčků zpívání koled
- seznámení s biblickým příběhem, proč slavíme Vánoce
- posilování lásky k rodině, kamarádům, blízkým lidem
- vánoční nadílka zvířátkům, zdobení stromku v přírodě semínky, ovocem a zeleninou
- charakteristické znaky ročního období zima - sníh, mráz, led, fouká ledový vítr, sněhové bouře
- kalendář počasí a přírody

- lidské tělo a jeho části
- hygiena, zdraví a péče o tělo, nemoci a bolest: nejběžnější nemoci a jejich příznaky, způsoby předcházení některým nemocem
- služby související se zdravím: nemocnice a lékař, překonávat obavy z návštěvy u lékaře
- prožívání zimních radovánek se sněhem - bobování, koulování, tvoření na sněhu - rozvíjení fyzických dovedností
- upevňování vědomí vlastní bezpečnosti při zimních sportech, vhodná ochrana - helma, brýle
- společného dosahování cíle – vést ke společnému prožívání vítězství, pochopit význam fair play – zimní kolektivní hry
- vlastnosti sněhu, ledu- nebezpečí uklouznutí, význam posypu na cestách a chodnících
- příprava jednoduchých pokusů– zamrzání vody, tání ledu, sněhu, srážení páry
- seznamování s poznatkem, že sníh chrání přírodu (pole, louky, zahrady)
- kde žijí Eskymáci – rozmanitost lidského světa, jiné národy. Práce s mapou
- zvířata a ptáci v zimě, péče o ně
- seznámení s obdobím masopustu
- rozvoj tvořivosti a fantazie při přípravě maškarního plesu, výtvarné zpracování tématu – masky, loutky, radostné prožívání přípravy i samotného karnevalu. Při výrobě kostýmů seznamování s různými materiály a jejich vlastnostmi

6.2.1 Dítě a jeho tělo (oblast biologická)

Dílčí vzdělávací cíle *(co pedagog u dítěte podporuje)*

- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí

Vzdělávací nabídka (*co pedagog dítěti nabízí*)

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí

Očekávané výstupy (*co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže*)

- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti

6.2.2 Dítě a jeho psychika (oblast psychologická)

Jazyk a řeč

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dětí podporuje)

- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- samostatný slovní projev na určité téma
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti,

- přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)

Vzdělávací nabídka (*co pedagog dítěti nabízí*)

- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- námětové hry a činnosti
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- činnosti zaměřené
- k vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.)
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplné praktické aplikaci

Očekávané výstupy (*co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže*)

- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim

Sebepojetí, city, vůle

Dílčí vzdělávací cíle (*co pedagog u dítěte podporuje*)

- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat

Vzdělávací nabídka (*co pedagog dítěti nabízí*)

- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- hry na téma rodiny, přátelství apod.
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)

- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zlobu, údiv, vážnost apod.)

Očekávané výstupy *(co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)*

- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí

6.2.3 Dítě a ten druhý (oblast interpersonální)

Dílčí vzdělávací cíle *(co pedagog u dítěte podporuje)*

- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních

Vzdělávací nabídka *(co pedagog dítěti nabízí)*

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření

- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- aktivity podporující sblížení dětí
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije - rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat) - mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)

Očekávané výstupy *(co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)*

- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- spolupracovat s ostatními
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)

6.2.4 Dítě a společnost (oblast sociálně-kulturní)

Dílčí vzdělávací cíle *(co pedagog u dítěte podporuje)*

- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny

- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- rozvoj společenského i estetického vkusu

Vzdělávací nabídka *(co pedagog dítěti nabízí)*

- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)

Očekávané výstupy *(co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)*

- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair

- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

6.2.5 Dítě a svět (oblast environmentální)

Dílčí vzdělávací cíle *(co pedagog u dítěte podporuje)*

- poznávání jiných kultur
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Vzdělávací nabídka *(co pedagog dítěti nabízí)*

- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
- ekologicky motivované hrové aktivity (ekohry)

Očekávané výstupy *(co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)*

- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)

- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

6.3 CO UMÍ SLUNCE

Charakteristika tematického celku

- probouzení se přírody, srovnávání ročních období. Změny v počasí, přírodě – kalendář
- Den Země - rozhovory o životním prostředí a způsobech jeho ochrany, ekologie, třídění odpadu. Seznámení s pojmem planeta Země, její postavení ve Vesmíru, pojmy pevniny, moře, ostrovy, hory, řeky, lesy, pouště atd.
- život lidí na Zemi- města, vesnice, náš domov, cizí státy, kontinenty, možnosti dorozumění s lidmi v jiném státě – komunikační hry
- koloběh vody v přírodě - zavlažování, význam pro člověka
- zvířata a jejich mláďátka, péče dospělých zvířat o svá mláďata (vztah rodič – dítě)
- význam rostlin pro člověka (druhy, potrava, léčivé byliny), potravinové řetězce
- uvědomování si co je den, noc, slunce, měsíc, planety..
- příprava na svátky jara, velikonoční zvyky, tradice – tvořivost, estetika
- pohybové činnosti, sport. Význam zdravé výživy na jaře. Ochrana před sluncem (zrak, kůže) – zásady, přiměřené oblékání

- seznamování dětí s tradicí Sletu čarodějnic, Filipojakubské noci

6.3.1 Dítě a jeho tělo (oblast biologická)

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- smyslové a psychomotorické hry
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet

s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)

- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami

6.3.2 Dítě a jeho psychika (oblast psychologická)

Jazyk a řeč

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

- samostatný slovní projev na určité téma
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- prohlížení a „čtení“ knížek
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest

- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)

Očekávané výstupy (*co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže*)

- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- sledovat očima zleva doprava
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

Dílčí vzdělávací cíle (*co pedagog u dítěte podporuje*)

- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení

Vzdělávací nabídka (*co pedagog dítěti nabízí*)

- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty

- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.

Očekávané výstupy *(co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)*

- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“

Sebepojetí, city, vůle

Dílčí vzdělávací cíle *(co pedagog u dítěte podporuje)*

- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat

Vzdělávací nabídka *(co pedagog dítěti nabízí)*

- spontánní hra
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.)
- hry na téma rodiny, přátelství apod.
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city,

vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní

- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních

Očekávané výstupy *(co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)*

- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
- vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem

6.3.3 Dítě a ten druhý (oblast interpersonální)

Dílčí vzdělávací cíle *(co pedagog u dítěte podporuje)*

- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- rozvoj kooperativních dovedností

Vzdělávací nabídka *(co pedagog dítěti nabízí)*

- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

Očekávané výstupy *(co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)*

- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- spolupracovat s ostatními

6.3.4 Dítě a společnost (oblast sociálně-kulturní)

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)

- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí

Očekávané výstupy *(co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)*

- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat

6.3.5 Dítě a svět (oblast environmentální)

Dílčí vzdělávací cíle *(co pedagog u dítěte podporuje)*

- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- ekologicky motivované hrové aktivity (ekohry)

Očekávané výstupy *(co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)*

- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

6.4 LÉTO – TĚŠÍME SE NA PRÁZDNINY (JSME O ROK STARŠÍ)

Charakteristika tematického celku:

- rodina a její členové – rodiče, sourozenci, prarodiče. Citového zázemí v rodině, úcta, láska. Matka nositelka života – jak jsme přišli na svět
- život v různých kontinentech - cestování, výlety, chování na cestách – bezpečnost, co potřebujeme na výlet, dopravní prostředky
- MDD - radostné prožívání svátku. Děti jiných ras a kultur
- kdo nás chrání a stará se o naši bezpečnost
- seznamování s různými místy naší vlasti – bydliště, rodiště, rekreační oblasti, hlavní město (sídlo prezidenta republiky). Srovnání života na vesnici a ve městě
- poznávání památek a významných míst v blízkém okolí
- poznávání exotických zvířat: charakteristické rysy, potrava, původní výskyt, chování, zvláštní péče
- volně žijící zvířata na louce, hmyz
- rozloučení s budoucími školáky, hovořit s dětmi o budoucí škole
- letní sporty – realizace letní olympiády na zahradě
- plán prázdnin – činnosti dětí o prázdninách
- co už umím – diagnostika, vytvořené kompetence

6.4.1 Dítě a jeho tělo (oblast biologická)

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a sezónní činnosti
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí.

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- zachovávat správné držení těla
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)

- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých

6.4.2 Dítě a jeho psychika (oblast psychologická)

Jazyk a řeč

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

- samostatný slovní projev na určité téma
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- prohlížení a „čtení“ knížek
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- sledovat očima zleva doprava
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova
- poznat napsané své jméno

- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- vytváření základů pro práci s informacemi

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplné praktické aplikaci

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným

Sebepojetí, city, vůle

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

- cvičení organizačních dovedností

- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- cvičení v projevu citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.)
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)

Očekávané výstupy *(co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)*

- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- zorganizovat hru

6.4.3 Dítě a ten druhý (oblast interpersonální)

Dílčí vzdělávací cíle *(co pedagog u dítěte podporuje)*

- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Vzdělávací nabídka *(co pedagog dítěti nabízí)*

- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

Očekávané výstupy *(co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)*

- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.

- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná

6.4.4 Dítě a společnost (oblast sociálně-kulturní)

Dílčí vzdělávací cíle (*co pedagog u dítěte podporuje*)

- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- rozvoj společenského i estetického vkusu

Vzdělávací nabídka (*co pedagog dítěti nabízí*)

- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)

- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)

Očekávané výstupy *(co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)*

- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

6.4.5 Dítě a svět (oblast environmentální)

Dílčí vzdělávací cíle *(co pedagog u dítěte podporuje)*

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

Vzdělávací nabídka (*co pedagog dítěti nabízí*)

- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními dítěti srozumitelnými reáliemi o naší republice
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
- ekologicky motivované hrové aktivity (ekohry)
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí

Očekávané výstupy (*co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže*)

- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

7. VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

System péče o děti s přiznanými podpurnými opatřeními v MŠ

7.1. Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP):

PLPP sestavuje učitelka mateřské školy pro dítě, které to potřebuje a konzultuje

s ředitelkou. Má písemnou podobu a je průběžně vyhodnocován (nejdéle 3 měsíce).

Při zlepšení dítěte v PLPP učitelka pokračuje, v opačném případě seznámí s obtížemi dítěte zákonné zástupce a doporučí vyšetření ve školském poradenském zařízení (PPP, SPC ...)

7.2. Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu (IVP):

IVP sestavuje učitelka mateřské školy a konzultuje s ředitelkou MŠ a ta ho schválí.

Má písemnou podobu a je vypracován ihned po obdržení doporučení *školského*

poradenského zařízení. Se zákonnými zástupci je IVP projednán a zajištěn jejich písemný informovaný souhlas. IVP může být během roku upravován dle potřeb žáka. Průběžná kontrola 1x za rok.

8. VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ NADANÝCH

8.1. Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP):

PLPP sestavuje učitelka MŠ a konzultuje s ředitelkou. Má písemnou podobu.

Učitelka seznámí s PLPP zákonné zástupce, zajistí odeslání PLPP do školského poradenského zařízení a doporučí zákonným zástupcům vyšetření ve ŠPZ.

8.2. Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního plánu (IVP):

IVP mimořádně nadaného žáka sestavuje učitelka MŠ ve spolupráci s ŠVP (školským poradenským zařízením) a zákonnými zástupci dítěte a má písemnou podobu. Sestavování IVP je zahájeno ihned po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je vypracován nejpozději do jednoho měsíce, je průběžně vyhodnocován a může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Učitelka zajistí informovaný souhlas zákonného zástupce, bez kterého nemůže být IVP prováděn a informuje ředitelku školy.

9. VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET

Vzdělávání dvouletých dětí probíhá nejvíce nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hru. Činnosti jsou často opakovány, jsou využívány pravidelné rituály, trénování návyků a praktických dovedností. Organizace je citlivě přizpůsobována.

Podmínky pro vzdělávání dětí mladších tří let jsou v mateřské škole vyhovující.

- MŠ je vybavena dostatečným množstvím bezpečných a podnětných hraček a pomůcek
- nábytek a vybavení třídy je dostatečně zabezpečeno, jsou zneprístupněny nebezpečné předměty
- prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí
- MŠ je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte
- je zajištěn vyhovující denní režim, respektující potřeby dítěte a jsou vytvářeny podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami
- dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty
- vzdělávání je realizováno v menších skupinkách či individuálně, podle potřeby a volby
- učitelé uplatňují laskavý a důsledný přístup, děti pozitivně přijímají
- mateřská škola vytváří pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou

10. EVALUAČNÍ SYSTÉM

10.1 Cíl evaluace

Ověřovat, vyhodnocovat a zlepšovat kvalitu veškerých činností v MŠ. Chceme, aby byl hodnotící systém smysluplný, poskytoval pravdivou zpětnou vazbu o efektivitě vzdělávacího programu a výsledcích vlastní práce zaměstnanců. Součástí evaluace budou i návrhy opatření, popř. návrhy na úpravu ŠVP PV. ŠVP PV bude pracovním materiálem celého kolektivu pedagogů naší MŠ. Evaluační zpráva bude v závěru školního roku a vyhodnotí celý proces realizace našeho ŠVP PV.

10.2 Zásady

Uvědomovat si a připustit si nedostatky Odhalit a pojmenovat příčinu – proč tomu tak je
Zvolit nový, účinnější postup – nápravu

10.3 Oblasti evaluace

10.3.1. ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PV

Cíl:	ověřit soulad ŠVP PV s požadavky RVP PV: tematických celků a částí daného integrovaného bloku, vhodnost způsobu zpracování, formulace ŠVP a TVP, přehlednost a funkčnost cílů všech oblastí, konkrétní pojmenování pozitivních, ale i negativních zjištění - vyvození závěru = přínos pro děti
Časový plán:	v průběhu i závěru tematických celků, roční vyhodnocení. výstup – vyhodnocení – zpětná vazba – červenec
Metody:	kontrola souladu ŠVP PV s RVP PV a skutečné plnění průběžné vyhodnocování společně s dětmi konzultace učitelek pedagogické rady hospitace záznamy pedagogické a speciálně pedagogické diagnostiky dotazníky vlastní hodnocení ŠVP ze strany pedagogů
Kdo?	učitelky, ředitelka

Mateřská škola Mokré Lazce, příspěvková organizace,
Hájová 271, 747 62 Mokré Lazce
IČ: 70981671
tel. 553 679 117, e-mail: ms.mokrelazce@seznam.cz

10.3.2 Podmínky ke vzdělávání

VĚCNÉ PODMÍNKY

Cíl:	Zhodnotit materiální podmínky ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP: Budova MŠ a ŠJ, zahrada – technický stav Materiální vybavení – nábytek, pomůcky, knihovna, technika, zařízení kuchyně a ŠJ Zdravotně hygienické vybavení Úprava interiéru a exteriéru
Časový plán:	1x ročně
Metody:	Pozorování, kontrola, skupinová diskuse, zhodnocení inventarizace, pedagogické a provozní porady, dotazník
Kdo?	Zaměstnanci MŠ dle místa pracovní působnosti, ředitelka

ŽIVOTOSPRAVA

Cíl:	Vyhodnotit vhodnost skladby jídelníčku, pitný režim Samostatnost dětí a podmínky k tomu vytvořené při sebeobsluze Funkčnost a flexibilitu denního řádu
Časový plán:	Průběžně, na konci roku
Metody:	Pozorování, kontrola Diskuse Pedagogické rady
Kdo?	Učitelky, ředitelka, vedoucí ŠJ

Mateřská škola Mokré Lazce, příspěvková organizace,
Hájová 271, 747 62 Mokré Lazce
IČ: 70981671
tel. 553 679 117, e-mail: ms.mokrelazce@seznam.cz

PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY

Cíl:	Zhodnotit klima třídy, školy: adaptace dětí, respektování individuálních potřeb, rovnost postavení dětí, pravidla soužití, vytváření vzájemných pozitivních vazeb, podpora sociálního citění
Časový plán:	pololetně
Metody:	Pozorování, kontrola Sebehodnocení učitelek Diskuse, pedagogické rady
Kdo?	Učitelky, ředitelka

ORGANIZACE

Cíl:	Zhodnotit účelnost a promyšlenost organizace a režimového uspořádání ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP: denní režim, pobyt venku, odpočinek, pohyb, stravování
Časový plán:	Průběžně, 1x ročně
Metody:	pozorování, kontrola, dotazník, pedagogická rada,
Kdo?	učitelky, vedoucí ŠJ, ředitelka

Mateřská škola Mokré Lazce, příspěvková organizace,
Hájová 271, 747 62 Mokré Lazce
IČ: 70981671
tel. 553 679 117, e-mail: ms.mokrelazce@seznam.cz

ŘÍZENÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY

Cíl:	Vyhodnotit týmovou práci, spolupráci všech zúčastněných, kvalitu plánování řídicích činností a hodnocení, informační systém, spolupráci se zřizovatelem, s orgány státní správy, školami, odborníky a s dalšími partnery
Časový plán:	Roční vyhodnocení
Metody:	Školní dokumentace skupinová diskuse sebehodnocení učitelek sebehodnocení ředitelky
Kdo?	Učitelky, ředitelka

PERSONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ

Cíl:	vliv personálních podmínek na kvalitu vzdělávání – kvalifikace učitelů osobnostní rozvoj pedagogů – DVPP ve vztahu k ŠVP kvalita podmínek pro pracovní a relaxační činnost učitelek a provozních zaměst. hodnocení součinnosti pedagogických a provozních zaměstnanců
Časový plán:	Průběžně, 1x ročně
Metody:	Pozorování, kontrola, skupinová diskuse, pedagogické rady, provozní porady, dotazníky, využívání materiálního vybavení školy, zhodnocení inventarizace
Kdo?	učitelky, vedoucí ŠJ, ředitelka

Mateřská škola Mokré Lazce, příspěvková organizace,
Hájová 271, 747 62 Mokré Lazce
IČ: 70981671
tel. 553 679 117, e-mail: ms.mokrelazce@seznam.cz

SPOLUÚČAST RODIČŮ

Cíl:	Vyhodnocení využívání rodičovské iniciativy, vzájemných vztahů mezi rodinou a školou, formy a obsah komunikace a spolupráce Vnitřní a vnější informační systém školy Klima, kultura, étos školy
Časový plán:	pololetně
Metody:	Školní dokumentace Skupinová diskuse Sebehodnocení učitelů Sebehodnocení ředitelky
Kdo?	Učitelky, ředitelka, vedoucí ŠJ, KR, starosta OÚ

10.3.3 Průběh vzdělávání

Cíl:	Vzdělávací nabídka vyhodnotit TVP a jejich naplňování - promyšlenost, plánovitost, návaznost. Vyhodnotit integrované bloky – nabídka činností, naplňování cílů v rámci bloků. Stanovit případná opatření do dalšího vzdělávacího tematického celku v rámci integrovaného bloku. Pedagogický styl Vhodnost používaných metod a forem práce, metodické a diagnostické postupy
Časový plán:	Po ukončení tematického celku, integrovaného bloku.
Metody:	školní dokumentace sebehodnocení učitelek

Mateřská škola Mokré Lazce, příspěvková organizace,
 Hájová 271, 747 62 Mokré Lazce
 IČ: 70981671
 tel. 553 679 117, e-mail: ms.mokrelazce@seznam.cz

	konzultace učitelek, diskuse, pedagogické rady provozní porady pozorování a kontrola diagnostiky dětí IVP portfolia dotazníky analýza dokumentů hospitační a kontrolní činnost
Kdo?	učitelky, ředitelka

10.3.4 Výsledky vzdělávání

Cíl:	Vyhodnotit rozvoj a učení dítěte, jeho vzdělávací pokroky ve všech vzdělávacích oblastech. Prospívání dítěte ve vztahu k jeho individuálním potřebám a možnostem.
Časový plán:	pololetně
Metody:	Školní dokumentace Kontrola a pozorování Skupinová diskuse Sebehodnocení učitelek Sebehodnocení vedení školy
Kdo?	Učitelky, ředitelka

Mateřská škola Mokré Lazce, příspěvková organizace,
Hájová 271, 747 62 Mokré Lazce
IČ: 70981671
tel. 553 679 117, e-mail: ms.mokrelazce@seznam.cz

